

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Полтавський державний медичний університет

Coventry University (Велика Британія)

Universität Würzburg (Німеччина)

Universidad de La Rioja (м. Логроньо, Іспанія)

Lietuvos sveikatos mokslų universitetas (м. Каунас, Литва)

Instituto Superior Politécnico de Viseu (Португалія)

Instituto Politécnico de Portalegre (Португалія)

Uniwersytet Rzeszowski (Польща)

Instytut Pedagogiki Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej (Польща)

Universitatea Creștină "Dimitrie Cantemir" (м. Бухарест, Румунія)

University of Sri Jayawardenepura (Sri Lanka)

Національний університет охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика

Українська інженерно-педагогічна академія

Громадська спілка «Асоціація з розвитку професійної та неперервної освіти»

Харківський національний медичний університет

Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова

Буковинський державний медичний університет (м. Чернівці)

Львівський національний університет природокористування

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

ЗБІРНИК СТАТЕЙ

**VIII Міжнародної науково-практичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЛІНГВІСТИКИ, ПРОФЕСІЙНОЇ
ЛІНГВОДИДАКТИКИ, ПСИХОЛОГІЇ І ПЕДАГОГІКИ
ВИЩОЇ ШКОЛИ»**

м. Полтава, 22-24 листопада 2023 року

ЗБІРНИК СТАТЕЙ
VIII Міжнародної науково-практичної
конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЛІНГВІСТИКИ,
ПРОФЕСІЙНОЇ ЛІНГВОДИДАКТИКИ,
ПСИХОЛОГІЇ І ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ»
м. Полтава, 22-24 листопада 2023 р.

PROCEEDINGS
of the 8th International Conference
“TOPICAL ISSUES OF LINGUISTICS,
PROFESSIONAL LINGUODIDACTICS,
PSYCHOLOGY AND PEDAGOGY OF HIGHER
EDUCATION”
Poltava, 22-24 November 2023

ББК 74.58+81.2

УДК 378.6

ISBN 978-617-8231-43-9

Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи: збірник статей VIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава, 22-24 листопада 2023 р.). Полтава: Вид-во “Астроя”, 2024. 449 с.

У збірнику представлено статті вітчизняних та зарубіжних науковців, у яких висвітлюються різноманітні проблеми сучасної лінгвістики, психології, педагогіки та дидактики вищої школи. Збірник рекомендовано науково-педагогічним працівникам вищих навчальних закладів, магістрантам, аспірантам, а також усім, хто цікавиться психолого-педагогічними, лінгвістичними та дидактичними проблемами вищої школи.

Автори публікацій несуть відповідальність за дотримання авторського права, точність цитування, достовірність наведених фактологічних даних, граматичні та стилістичні помилки.

BBC 74.58+81.2

UDC 378.6

ISBN 978-617-8231-43-9

Topical Issues of Linguistics, Professional Linguodidactics, Psychology and Pedagogy of Higher Education: Proceedings of the 8th International Conference (Poltava, 22-24 November 2023). Poltava: “Astraya”, 2024. 449 p.

The proceedings present articles by the Ukrainian, Polish and Romanian scholars, covering the latest trends in modern linguistics, psychology, pedagogy and didactics in higher education. The collection is recommended for research and teaching staff of higher education institutions, undergraduates, graduate students, as well as anyone interested in the psychological, pedagogical, linguistic and didactic issues of higher education.

The authors of the publications are responsible for the copyright observance, accuracy of the given factual data, grammatical and stylistic errors.

професійним спрямуванням» реалізує не лише професійно-прикладний аспект, а й культурницький, патріотичний, морально-етичний, вбачаємо за доцільне зараховувати до індивідуальної роботи студентів участь у різнорівневих мовно-літературних конкурсах, олімпіадах, конференціях, публікації (наукові дослідження, художні твори), участь у літературно-мистецьких заходах, підготовку рефератів тощо.

Насамкінець відзначимо, що перелік індивідуальних завдань не є вичерпним і може розширюватися залежно від дисципліни, що вивчається, професійної майстерності викладача, технічного забезпечення, застосування різних типів навчання (онлайн-, офлайн-, змішана форма). Проте вищеназвані види індивідуальних завдань уже дають змогу усвідомити роль і місце цієї форми роботи під час підготовки майбутніх фахівців. Практична їх реалізація доводить високу ефективність індивідуальної роботи. Вона сприяє формуванню глибоких і систематизованих знань, забезпечує послідовну і безперервну підготовку спеціаліста, розвиває у студентів самостійність, активізує пізнавальну діяльність, сприяє набуттю дослідницьких навичок та мобілізує їх на досягнення кінцевого результату.

Список використаних джерел

1. Гусенко О. С. Удосконалення самостійної роботи студентів-магістрів спеціальності «Міжнародні економічні відносини» як метод досягнення програмних результатів навчання. URL.: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/15825/1/%D0%93%D1%83%D1%81%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE.pdf>
2. Ломейко О.П., Єременко О.А. Принципи побудови індивідуальних науково-дослідних завдань для самостійної роботи студентів. URL.: <http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/263/1/195.pdf>
3. Особливості самостійної та індивідуальної роботи студентів спеціальності «Медична психологія» / А.В. Семеняк та ін. *Буковинський медичний вісник*. 2017. Т. 21, №3(83). С. 187–191.

УДК 378.147:614:614.253

Скікевич М.Г., Волошина Л.І.

Полтавський державний медичний університет

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ-ЛІКАРЯ

Автори аналізують особливості психолого-педагогічної підготовки у вищому медичному навчальному закладі. За допомогою цієї підготовки студент зможе успішно розв'язувати психологічні та інші проблеми у майбутній професійній діяльності та створювати навколо себе сприятливі умови для праці. Завданням українських вишів стає підготовка сучасних професійних кадрів для того, щоб сучасна медицина могла успішно працювати та лікарі використовували сучасні високотехнологічні методики у своїй професії і ефективно працювали. Тому вища освіта має стати практико-орієнтованою для урахування потреб медичних організацій у спеціалістах.

Ключові слова: психолого-педагогічні умови, підготовка сучасних професійних кадрів, умови для саморозкриття, формування майбутнього фахівця.

The author analyzes features of psihologo-pedagogical preparation in a medical higher educational institution. By means of this preparation the student can successfully solve

psychological and other problems in future professional work and create round itself favorable conditions for work. The task of Ukrainian universities is to train modern professional personnel so that modern medicine can work successfully, so that Ukrainian doctors use modern high-tech techniques in their profession and work effectively. To achieve this, higher education must become practice-oriented, that is, taking into account the needs of medical organizations for the specialists they need.

Key words: *psychological and pedagogical minds, preparation of current professional personnel, minds for self-discovery, formation of the future leader.*

Нова ситуація в суспільстві та системі освіти вимагає підготовки лікаря нового типу, який здатний працювати в умовах, що змінилися. Лікарю необхідно не тільки мати високий рівень загальної культури, психолого-педагогічної компетентності, але вміти швидко вирішувати різні нестандартні ситуації, а також організовувати свою практичну діяльність з творчим підходом.

Проблему підготовки лікаря ми сформулювали так: якою є система психолого-педагогічних умов ефективного розвитку творчої індивідуальності майбутнього спеціаліста в процесі професійної інноваційної освіти?

Завжди було багато суперечок щодо методів виховання, технологій педагогічного процесу. Піфагор підкреслював, що «правильне навчання має відбуватися за взаємним бажанням вчителя і учня», що «будь-яке вивчення наук і мистецтв, якщо воно добровільне, то правильно досягає своєї мети, а якщо недобровільно, то негідно і безрезультатно».

Сучасна медична освіта вказує на потребу виховання лікаря-дослідника, творця, який буде готовий до принципових змін у характері його праці та здатного до самостійного пошуку шляхів його розвитку.

Психолого-педагогічною наукою розроблено основу проблеми розвитку творчої індивідуальності. Перед вищою школою стоять сьогодні нові завдання, вирішення яких пов'язане з принциповим переосмисленням усіх традиційних засобів впливу на особистість студента в навчально-виховному процесі. Суб'єктна позиція майбутнього спеціаліста становить основу розвитку його творчої індивідуальності. Особа студента все ще не є центральною фігурою навчально-виховного процесу. Зберігається масовий принцип навчання, що призводить до уніфікації викладацького складу та як результат – відсутність творчого початку у професійній діяльності.

У ПДМУ створюються умови для саморозкриття, самореалізації та подальшого розвитку творчого потенціалу студентів. Однак у роботі викладачів чільне місце займає інформативна функція. Як і раніше, переважають традиційні форми, методи та прийоми діяльності, внаслідок чого значні резерви, що містяться в індивідуальному потенціалі особистості, залишаються невикористаними.

В основі нашої роботи ми використовували гіпотезу про те, що творча індивідуальність лікаря може бути описана як інтегративна особистісна, що є сукупністю інтелектуальних, мотиваційних, емоційно-вольових та професійно-ціннісних якостей. Процес розвитку творчої індивідуальності як системної якості майбутнього фахівця буде більш результативним, якщо

навчальний процес є системою, яка дозволяє відтворювати цілісний феномен творчої індивідуальності завдяки продуктивним технологіям навчання.

Ми проаналізували наукову літературу з досліджуваної проблеми та на основі отриманих відомостей зробили спробу виявити найбільш ефективні засоби та форми, які сприяли б розвитку творчої індивідуальності майбутнього лікаря [3,4,5]. На основі отриманих даних були зроблені такі висновки:

1. Творча індивідуальність лікаря є інтегративною особистісною. Ця сукупність не є простим набором елементів, а складна відкрита система. Вона є життєвою програмою особистості. Творча індивідуальність лікаря може виявлятися як певною мірою, так і бути близькою до ідеалу.
2. Формування та розвиток творчої індивідуальності можливе лише через своєрідний процес, який забезпечує набуття спеціальних знань про цілі, зміст, об'єкти, форми та прийоми творчої праці. Цей процес має сприяти оволодінню творчими вміннями на всіх етапах навчальної діяльності, які дозволять у перспективі ефективно здійснювати лікарську діяльність та отримувати при цьому позитивні результати.
3. Реалізація розвитку креативності майбутнього спеціаліста-медика можливе лише на системній основі при функціонуванні взаємопов'язаних компонентів: психологічних, педагогічних та методичних детермінант, які є умовами становлення творчої індивідуальності. Методична детермінанта сприяє створенню «найкращого варіанта навчання».

Поняття «новий тип фахівця» виступає феноменом, який відбиває принципово нові соціальні, ціннісні, моральні і психологічні орієнтації суспільства, як сучасні тенденції у розвитку медичної науки. У нашому розумінні новий тип фахівця-лікаря - це особистість, в якій органічно поєднуються високий професіоналізм, соціальна зрілість та творчий початок. Новий тип фахівця-лікаря, на наш погляд, має бути взірцем культури. До його основних якостей повинні бути віднесені: глибокі наукові знання, здатність у спілкуванні до діалогу, творча активність та самостійність [1].

Для побудови навчання у вузі з орієнтацією на підготовку творчої особистості є достатні передумови. Студенти освоюють професію лікаря не лише за підручниками, а безпосередньо включаючись у роботу клініки. У студентів, учасників лікувального процесу, формується системне мислення; виробляються навички роботи у команді; розвивається здатність самостійно мислити; зростає інтерес до спеціальності. Ці якості необхідні фахівцю, вони найбільше виявлялися у студентів, які брали участь у виконанні науково-дослідних робіт [2].

Високий рівень освіти є певною мірою гарантією якісного виконання у майбутньому професійних обов'язків. Професіоналізм медичних працівників багато в чому визначає якість медичної допомоги. Успішність освітнього процесу залежить від багатьох аспектів, одним із яких є мотивованість, яка багато в чому пов'язана з майбутньою кар'єрною орієнтованістю.

Підвищення якості медичної допомоги – одне із актуальних завдань охорони здоров'я. Однією з умов її вирішення є високий рівень мотивованості медичного персоналу. Трудова діяльність мотивованих працівників характеризується раціональним використанням їх умінь та навичок, відповідальністю, самостійністю, задоволеністю процесом роботи та її результатами. Зацікавленість у професійному зростанні є важливим фактором у сфері охорони здоров'я.

«Цифровізація» української вищої освіти не скасовує законів педагогіки та має здійснюватися на науково обґрунтованих положеннях та рекомендаціях педагогічної науки, в якій роль педагога залишається провідною.

Таким чином, корінні зміни в освітній практиці можуть бути досягнуті лише за рахунок інноваційної освіти, яка є умовою її теоретичного переосмислення, а також інтеграції вищої школи України у світовий освітній простір. І тому вища освіта має стати практико-орієнтованою, тобто такою, що враховує потреби медичних організацій у спеціалістах.

Список використаних джерел

1. Волошина Л.І. Інноваційні технології – пріоритетна складова освітнього простору закладу вищої медичної освіти / Л.І. Волошина, М.Г. Скікевич // Актуальні питання підвищення якості освітнього процесу: матеріали наук.-метод. конф. з міжнар. участю, м. Яремче, 23 вересня 2022 р. – Яремче, 2022. – С. 25.
2. Локес К.П. Вибір професії лікаря – перспективи і труднощі вищої медичної освіти / К.П. Локес, Д.С. Аветіков // Актуальні проблеми сучасної вищої медичної освіти в Україні : матеріали навч.-наук. конф. з міжнар. участю, м. Полтава, 21 березня 2019 р. – Полтава, 2019. – С. 136-137.
3. Романовський О.Г. Підготовка майбутніх інженерів до управлінської діяльності / О.Г. Романовський – Харків: Основа 2001. – 312 с.
4. Товажнянський Л.Л. Формування і реалізація концепції підготовки національної гуманітарно-технічної еліти в Національному технічному університеті "Харківський політехнічний інститут": Навчальний посібник / Товажнянський Л.Л., Романовський О.Г., Пономарьов О.С. – Харків: НТУ "ХТІФ", 2002. – 160 с.
5. Weike C.L. Designing pedagogical innovation for collaborating teacher teams / C.L. Weike // J.of education for teaching. – 2017. – Vol.43, no. 3. – P. 361-373.

УДК 811.124'373.2:582.062.4

В.Г. Синиця¹, О.М. Беляєва²

¹ Буковинський державний медичний університет, Україна

² Полтавський державний медичний університет, Україна

НУМЕРАТИВНИЙ КОМПОНЕНТ У СКЛАДІ БІНОМІНАЛЬНИХ БОТАНІЧНИХ НАЗВ

У статті розглядаються латинські наукові ботанічні назви, до складу яких входить компонент числівникового походження. Простежується термінотворча активність числівникових префіксів латинського та грецького походження в родових і видових назвах рослин

Ключові слова: міжнародна латинська ботанічна номенклатура, числівниковий префікс, назва роду, дескриптор виду, структурний аналіз.

Павленко С.А., Павленкова О.В., Сидорова А.І., Ткаченко І.М. Педагогічна майстерність викладача вищої школи як мотиваційний фактор вивчення дисципліни.....	298
Парфенюк М.О. Педагогічний контроль як важливий інструментарій підвищення ефективності використання симуляційного навчання у процесі підготовки медичних фахівців.....	300
Pikul K.V., Shaienko Z.O., Pchenko V.I., Muravlova O.V., Prylutskyi K.Yu. Current issues of pedagogy at the International Medical Faculty.....	304
Попова І.Б., Ємченко Я.О., Васильєва К.В., Безега О.В. Досвід застосування комплексного підходу до системи оцінювання та контролю знань у вищій медичній освіті.....	307
Прилуцький К.Ю., Пікуль К.В., Ільченко В.І., Муравльова О.В., Шаєнко З.О., Дворник І.Л. Актуальні проблеми термінознавства та перекладознавства.....	310
Приходько А.А. Особливості стилістичної організації оповідань Р.Бредбері зі збірки «Ліки від меланхолії».....	315
Приходько Я.М., Беляєва О.М., Роженко І.В., Таран З.М., Борисова З.О., Дубровіна О.В. Сучасні педагогічні виклики у вищій освіті: психологічні та педагогічні аспекти.....	319
Приходько Я.М., Ефендієва С.М., Гаврильєва К.Г. Формування та розвиток педагогічної культури викладача у закладі вищої освіти.....	323
Приходько Я.М., Сімеон О.О., Гончарова Є.Є., Гаврильєва К.Г. Використання веб-сайту “English-Practice” для вивчення англійської мови в закладах вищої освіти.....	327
Ройко Н.В., Филенко Б.М., Старченко І.І., Черняк В.В., Проскурня С.А. Сучасні підходи до організації підготовки майбутнього фахівця на кафедрі патологічної анатомії та судової медицини.....	330
Сидоренко О.В., Козиряцька С.А. Самостійна та індивідуальна робота студентів як важлива складова організації навчального процесу.....	335
Скікевич М.Г., Волошина Л.І. Психолого-педагогічні основи формування майбутнього фахівця-лікаря.....	339
Синиця В.Г., Беляєва О.М. Нумеративний компонент у складі біномінальних ботанічних назв.....	342
Скрипніков А.М., Животовська Л.В., Ісаков Р.І., Рудь В.О. Формування деонтологічного образу лікаря у студентів II та V курсів медичного ЗВО.....	347
Skrypnikov A.M, Dvornyk V.M., Vasylyeva G.Yu., Kundii Zh.P. Intolerance of uncertainty and resilience among Ukrainian undergraduate students during the war.....	350
Смаглюк Л.В., Карасюнок А.Є., Воронкова Г.В. Оптимізація процесу дистанційного викладання ортодонції в умовах військового стану.....	355
Solohor I.M., Kostenko V.G., Znamenska I.V. Grammar aspect in foreign professional reading.....	359
Solohor I.M., Kostenko V.G., Znamenska I.V. Role-plays in facilitating ESP learning.....	362
Сологор І.М., Соломаха В.А. Ахроматична складова у клінічній термінології.....	365
Таран З.М., Супрун Н.В. Спеціальні прийоми в процесі професійно орієнтованого навчання латинської мови та медичної термінології майбутніх медичних психологів.....	367
Тарасенко Я.А., Тихонова О.О., Сербін С.І., Дубина С.О., Калюжна В.В. Деякі методи дистанційного навчання.....	369
Тихолаз С.І., Михайлюк Г.Т., Ратова В.Р., Дубова І.О. Інформатизація системи освіти в умовах дистанційного та змішаного навчання.....	373
Ткаченко П.І., Попело Ю.В., Лохматова Н.М., Білоконь С.О., Доленко О.Б.,	